

BESİN-İLAÇ ETKİLEŞİMİ

Depresyon Tedavisinde Kullanılan İlaçların Besinlerle Etkileşimi

Arş. Gör. Dr. Esmâ ASİL

DEPRESSION

350 million

people globally suffer from depression.

Globally, depression accounts for 41% of all the years spent living with mental or behavioral disorders.

41%

depression

15%

anxiety

11%

drug-use disorders

10%

alcohol-use disorders

7%

schizophrenia

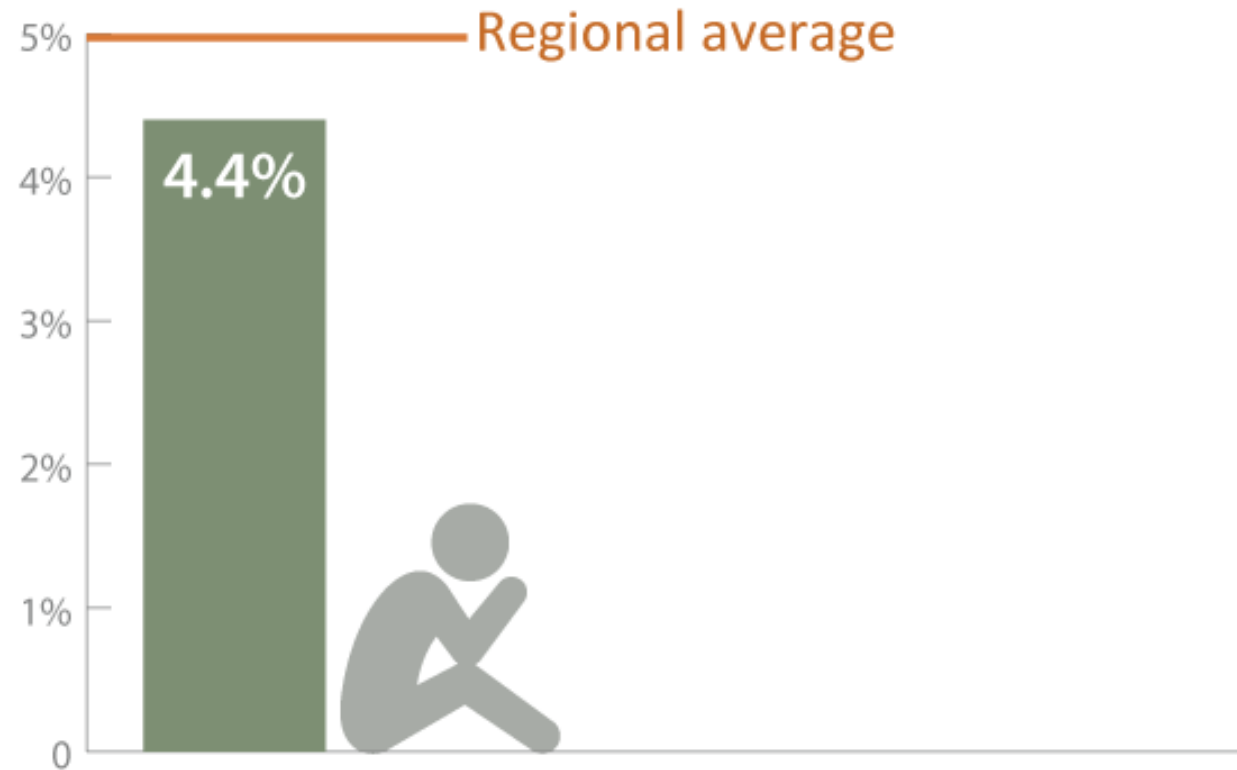

Twice as many women typically develop depression than men, although in richer countries, three times as many men die by suicide than women.

SOURCES: Global Burden of Diseases, Injuries, and Risk Factors Study 2013; World Health Organization

Depression in Turkey

(% of population)

Reported values are for the total population and are not age-standardized.

News

ATC/DDD Index

Updates included in the ATC/DDD Index

ATC/DDD methodology

ATC

DDD

ATC/DDD alterations, cumulative lists

ATC/DDD Index and Guidelines

Use of ATC/DDD

Courses

Meetings/open session

Deadlines

N NERVOUS SYSTEM

N01 ANESTHETICS

N02 ANALGESICS

N03 ANTI-EPILEPTICS

N04 ANTI-PARKINSON DRUGS

N05 PSYCHOLEPTICS

N06 PSYCHOANALEPTICS

N07 OTHER NERVOUS SYSTEM DRUGS

Last updated: 2018-12-13

News

ATC/DDD Index

Updates included in the ATC/DDD Index

ATC/DDD methodology

ATC

DDD

ATC/DDD alterations, cumulative lists

ATC/DDD Index and Guidelines

Use of ATC/DDD

Courses

Meetings/open session

Deadlines

Links

Postal address:

New s

N NERVOUS SYSTEM

N06 PSYCHOANALEPTICS

N06A ANTIDEPRESSANTS

N06AA Non-selective monoamine reuptake inhibitors

N06AB Selective serotonin reuptake inhibitors

N06AF Monoamine oxidase inhibitors, non-selective

N06AG Monoamine oxidase A inhibitors

N06AX Other antidepressants

Last updated: 2018-12-13

N. Sinir sistemi

N06. Psikoanaleptikler

N06A .Antidepresanlar

N06AA. Seçici olmayan monoamin geri alım inhibitörleri

N06AB. Seçici/Özgül seratonin geri alım inhibitörleri

N06AF. **Monoamin oksidaz inhibitörleri**

N06AG. Monoamin oksidaz A inhibitörleri

N06AX. Diğer Antidepresanlar

MONOAMİNE OXİDASE (MAO) İNHİBİTÖRLERİ

Depresyon, anksiyeti ve emosyonel hastalıkları tedavi eder.

- *Phenelsine/Nardil*
- *Tranycypromine/Parnate*
- *İsocarboxazid (Marplan)*

MAOI ile tiramin arasında etkileşim söz konusudur.

MAOI kullanan kişilerde tiraminden zengin besinlerin tüketilmesi hipertansiyon neden olabilmektedir. Hastalarda hipertansiyonun yanında şiddetli baş ağrısı ve kusma görülebilir. Ayrıca artmış mortalite riski söz konusudur. Bu nedenle tiramin, dopamin, histamin, feniletilaminden zengin besinler tüketilmemelidir.

Tiraminden zengin besinler

UZAK DURULMASI GEREKEN BESİNLER

- Eski peynirler (çedar vb)
- Fermente edilmiş sosis ve sucuk, tavuk ve dana ciğeri, tütülenmiş ringa balığı
- İncir, bakla, avokado,
- Soya sosu ve diğer soya fasulyesi ürünleri, lahana turşusu, bazı ithal biralalar

DİKKATLİ TÜKETİLMESİ GEREKEN BESİNLER

- **Kırmızı veya beyaz şarap (60-120 ml/gün)**
- **Kahve, kola**
- **Çikolata**
- **Erik, avokado**
- **Bira (maksimum 2 küçük şişe)**
- **Likör veya distile alkollü içkiler**

- selective monoamine oxidase-B (MAO-B) inhibitor
- selective and reversible monoamine oxidase-A (MAO-A) inhibitor

Tiramin ile etkileşimi yok

Seçici/Özgül seratonin geri alım inhibitörleri

Seratonin seviyesini yükselterek etki gösteriyor

- Kivi, muz, ananas serotonin içeriği yüksek meyveler
- Zencefil seratonin antagonisti olarak etki eder.

Kava Bitkisi (Piper methysticum)

- MAO B ile etkileşime giriyor

St. John's Wort

- Depresiyon tedavisi alan hastalar kullanmamalı

Antidepressants

Fluoxetine

Reduce appetite and can lead to excessive weight loss

Lithium

A low-salt diet increases the risk of lithium toxicity; excessive salt reduces the drug's efficacy

MAO Inhibitors

Foods high in tyramine (aged cheese, processed meats, legumes, wine and beer among others) can produce a hypertensive crisis.

Tricyclics

Many foods, especially foods high in Vitamin C, reduce absorption of the drugs.

ilaçlarla beraber

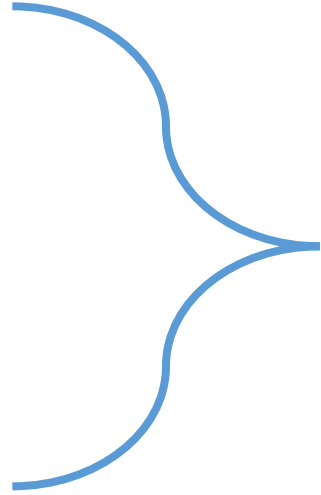
- Greyfurt suyu
- Alkol
- Kahve

Ağırlık artışı

- Depresyonun tedavisiyle iştah artışı
- Karbonhidratlı besinlerin daha sık tercih edilmesi--- seratonin salgılanması
- Özellikle hafif şişman yada obez bireylerde glukoz intoleransına dikkat edilmeli

- **Antidepresanlar –vitamin yetersizliđi**

- Niasin
- Folik asit
- B6 vitamini
- B12 vitamini
- C vitamini

Depresyondaki
hastalarda eksikliği sık
gözleniyor

Vitamin eksikliği mi
Depresyona neden
oluyor yoksa depresyon
mu vitamin eksikliđine
neden oluyor?

Psikoleptikler

Antipsikotik ilaçlar

Klorpromazin- **Riboflavin** eksikliği

Atipik antipsikotik ilaçlar

Kan glukoz regülasyonunda bozulma

Atipik antipsikotik ilaçlar

- Glikoz intoleransı $\Leftrightarrow$ clozapine, olanzapine, risperidone
  - ↳ Diyabetik hastalarda
  - ↳ Diyabet yatkınlığı olan hastalarda
  - ↳ Ağırlığı yüksek olan hastalarda
- İlaçla ağırlık kazanmaya başlayan hastalarda alternatif olarak başka bir ilaç grubunun (Haloperidol, Chlorpromazine) kullanılması önerilmektedir.

Migreni tetikleyen besinler

- Kafein
- Tiraminden zengin besinler
- Alkol
- Yağlı besinler (plazmada serbest ya miktarının artması migreni tetikler)
- Nitritler
- Aspartam